

Asia: VN/19831/2023

Työrauhalainsäädännön kehittäminen - luonnos hallituksen esitykseksi työehtosopimuslain, työriitojen sovittelusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Esityksellä rajoitettaisiin oikeutta myötätuntotyötaisteluihin ja poliittisiin työtaisteluihin. Koska esitettävillä lakiehdotuksilla rajoitettaisiin tietyntyyppisiä työtaistelutoimia, ehdotuksia on arvioitava perusoikeusrajoituksina. Esitysluonnoksessa on laaja säätämisyjärjestysperusteluita koskeva jakso, jossa ehdotuksia arvioidaan perusoikeuksien rajoitusedellytysten näkökulmasta. Arvioinnin keskiössä on perustuslain 13 §:n 2 momentissa turvattu yhdistymisvapaus. Esitysluonnoksessa on myös asianmukaisesti kuvattu työtaisteluoikeuden suojaa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.

Perusoikeusrajoitusten perusteena luonnoksessa viitataan muun muassa työnantajan perusteltuun odotukseen luottaa työehtosopimuksen sitovuuteen, välttämättömien palveluiden turvaamiseen ja työmarkkinoiden vakauden ja häiriöttömyyden turvaamiseen. Esitysluonnoksen mukaan työtaisteluoikeuden rajoittamisessa voidaan arvioida olevan suurempi liikkumavara silloin, kun kyse ei ole työtaisteluoikeuden keskeisestä sisällöstä eli työehtosopimuksen tavoittelusta.

Oikeusministeriön käsitys on, että arvioinnissa on annettava merkitystä sille lähtökohdalle, että työtaistelutoimen taustalla on (1. lakiehdotuksen osalta) työehtosopimus, jossa on sovittu työrauhasta. Työehtosopimuksessa on kysymys sopimuksesta, jossa sopijaosapuolet ovat omaa sopimusvapauttansa käyttäen sopineet työrauhasta ja siten rajoittaneet omaa vapauttansa. Tämä seikka on merkityksellinen arvioitaessa rajoitusten oikeasuhtaisuutta ja välttämättömyyttä. Rajoitus tulee kuitenkin muotoilla siten, että se on välttämätön taustalla olevan tavoitteen saavuttamiseksi kaikkien niiden työtaisteluiden osalta, jotka säännöksen soveltamisalaan tulisivat.

Oikeusministeriön käsitys on, että tyypillisesti työehtosopimuksen määräykset työrauhasta koskevat tosin vain työnantajan työnjohto-oikeutta eikä niissä sovita myötätuntotyötaisteluista tai poliittisista työtaisteluista. Työehtosopimuslaissa työrauhaan on liitetty muita oikeusvaikutuksia lakiperustaisesti. Esitysluonnoksen 1. lakiehdotuksessa näitä vaikutuksia laajennettaisiin kieltämällä sellaiset myötätuntotyötaistelut, jotka eivät ole oikeasuhtaisia ja rajoittamalla poliittisten työtaisteluiden kestoja.

Asetelma on toisenlainen esitysluonnoksen 2. lakiehdotuksessa, joka koskisi työtaisteluita työrauhan ulkopuolisessa tilanteessa. Tämän ehdotuksen osalta ei voida nojata vastaavaan lähtökohtaan kuin edellä. Toisaalta jossain määrin merkitystä voitaneen antaa sille seikalle, että työntekijöiden ja työnantajien välillä on yksilötason työsopimus, jossa työntekijä on sitoutunut olemaan työnantajan käytettävänä ja työnantaja vastaavasti tarjoamaan työtä. Esitysluonnoksen 2. lakiehdotuksen mukaan näissä tilanteissa kiellettäisiin sellainen myötätuntotyötaistelu, joka ei ole oikeasuhtainen ja jonka tavoitteena ei ole työehtosopimuksen solmiminen. Poliittiset työtaistelut kiellettäisiin vastaavasti kuin työrauhan alaisessa tilanteessa. Erityisesti poliittisluontoisten työtaisteluiden osalta rajoitukselta edellytetään painavia perusteluja, kun taustalla ei ole työehtosopimusta.

Nykytilan ja sen arviointi

1 luku - Asian tausta ja valmistelu

2 luku - Nykytila ja sen arviointi

Kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sisältöä ja tulkintakäytäntöä on kuvattu esitysluonnoksessa asianmukaisesti. Myös EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön kuvaus on esityksessä hyödyllinen vähintään oikeusvertailevassa mielessä. Esityksessä olisi syytä kuitenkin arvioida, missä määrin EU-oikeus voi tässä kontekstissa tulla sovellettavaksi.

Yleisperustelut - luvut 3-6

3 luku - Tavoitteet

4 luku - Ehdotukset ja niiden vaikutukset

5 luku - Muut toteuttamisvaihtoehdot

-

8 a§ [myötätuntotyötaistelun rajoitukset]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Pykälän 1 momentin mukaan järjestö ei saisi toimeenpanna myötätuntotyötaistelua, jos sen toteuttamistapa tai siitä pääriidan ulkopuolisille aiheutuvat vahingolliset seuraukset olisivat ilmeisessä epäsuhteessa tavoiteltavaan päämäärään nähden.

Säännöstasolle kirjoitettu vaatimus toimenpiteiden oikeasuhtaisuudesta on varsin tavallinen säädettäessä muun muassa viranomaisten toimivaltuuksista. Ehdotettu säännös koskisi työmarkkinajärjestöjä, jotka oikeudelliselta luonteeltaan ovat yksityisiä toimijoita. Yleisluontoinen oikeasuhtaisuusvaatimus sillä tavoin kuin siitä on tapana viranomaisten osalta säätää ei ongelmitta sovellu sääntelyyn, joka kohdistuu yksityisiin toimijoihin.

Vaikuttaa sinänsä mahdolliselta ottaa sääntelyn lähtökohdaksi myötätuntotyötaisteluiden oikeasuhtaisuus. Arvioinnissa merkitystä voidaan antaa myös sille, että myötätuntotyötaistelut eivät ainakaan kansainvälisten ihmisoikeussopimusten tulkintakäytännössä kuulu työtaisteluoikeuden ydinalueeseen. Kuitenkin perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset huomioon ottaen rajoituksen on oltava täsmällinen ja tarkkarajainen, varsinkin kun oikeasuhtaisuusedellytyksen rikkomisesta voitaisiin määrätä hyvityssakko. Sääntely on siten merkityksellistä myös rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta koskevan perustuslain 8 §:n kannalta, jolle on annettu merkitystä

rikosoikeudellisiin sanktioihin rinnastuvien hallinnollisten sanktioiden yhteydessä. Edellä sanottu huomioon ottaen säännöstä ei voi pitää kovin täsmällisenä ja tarkkarajaisena.

Ilmauksena ”ilmeinen epäsuhta” viittaa ilmeisesti sellaiseen keinojen ja tavoitteen väliseen punninta-asetelmaan, jossa on helposti havaittavissa ja perusteltavissa, että valittu keino menee vaikutuksiltaan selvästi paljon pidemmälle kuin mitä on perusteltavissa siihen nähden, mitä keinolla voidaan saavuttaa. Ilmaus on sinänsä lähtökohtana hyvä. Eesityksen täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden parantamiseksi säännöstekstiä olisi syytä kuitenkin kehittää siten, että siitä ilmenee paremmin, miten ilmeinen epäsuhta voi ilmetä.

Eesitysluonnoksen perusteluissa (s. 69-70) epäsuhtaisena on pidetty muun muassa myötätuntotyötaistelua, joka pysäyttäisi yrityksen koko palvelu- tai tuotantotoiminnan tai jolla ei olisi painostusarvoa pääriidan ratkaisussa. Näitä tapauksia voi pitää suhteellisen selvinä. Sen sijaan osa perusteluiden muista esimerkeistä on siinä määrin yleisluontoisia, että ne toimivat huonosti säännöksen tulkinnan apuna. Perusteluissa epäsuhtaisena pidetään esimerkiksi kohtuuttoman pitkäkestoista myötätuntotyötaistelua, mutta ei käsitellä sitä, mistä lähtökohdista työtaistelun kestoja olisi arvioitava. Perustelujen mukaan ilmeistä epäsuhtaisuutta voisi osoittaa myös se, että myötätuntotyötaistelusta aiheutuu työrauhan piirissä olevalle työnantajayritykselle pidempiaikaisia tai jopa pysyviä kielteisiä vaikutuksia liiketoimintaan. Vaikutusten pitkäaikaisuuden käyttäminen arviointikriteerinä ei kuitenkaan vaikuta suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta yksinään riittävältä, vaan siihen tulisi yhdistää vaatimus vaikutusten suuruudesta.

Osa edellä mainituista esimerkeistä voi toimia lähtökohtana säännöksen kehittämiseksi siten, että oikeasuhtaisuuden arvioinnin kriteerejä kirjoitetaan näkyviin itse säännöstekstiin. Lisäksi jatkovalmistelussa olisi syytä arvioida, pitäisikö säännökseen tuoda näkyviin se perusteluissa kuvattu lähtökohta, että myötätuntotyötaistelusta aiheutuu aina jonkinasteista haittaa tai vahinkoa pääriidan ulkopuolisille ja että työelämässä on siedettävä tavanomaisina pidettävistä myötätuntotyötaisteluista aiheutuvia kielteisiä seurauksia ja epämukavuutta. Lisäksi säännökseen on mahdollista sisällyttää ehtoja siitä, milloin myötätuntotyötaistelua ei pidetä epäsuhtaisena.

Pykälän 3 momentin mukaan myötätuntotyötaistelun toimeenpanijan on myötätuntotyötaistelun aikana turvattava yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien palvelujen tai toimintojen jatkuminen. Säännöksen lähtökohta vaikuttaa suhteellisuusperiaatteen mukaiselta ja vastaa perustuslakivaliokunnan käytäntöä (PeVL 15/2007 vp). Säännöksen täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta tulee kuitenkin parantaa kuvaamalla tarkemmin, mitä pidetään yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättöminä palveluina tai toimintoina. Sääntely on syytä rajata välttämättömään toisaalta niiden alojen kannalta, joita se koskee, ja toisaalta siten, että velvollisuus koskee vain välttämättömiä toimintoja, eikä automaattisesti koko työnantajaa.

Eesitysluonnoksen perusteluissa (s. 70-71) on kuvattu tarkemmin, mitä välttämättömillä palveluilla ja toiminnoilla tarkoitetaan. Yhteiskunnan toimivuuden kannalta tärkeitä ja välttämättömiä peruspalveluita olisivat terveyteen, henkeen ja hyvinvointiin liittyvät sairaala- ja muut vastaavat palvelut sekä energian saatavuuteen, ruokahuollon varmistamiseen sekä yleiseen turvallisuuteen liittyvät palvelut ja toiminnot. Välttämättömiä palveluita voisivat olla satamapalvelut ja joidenkin liikennepalvelujen turvaaminen vähimmäistarpeiden tyydyttämiseksi.

Perusteluiden mukaan 3 momenttiin ehdotettava säännös vastaisi ILO:n tulkintakäytännössä tarkoitettuja vähimmäispalveluita, joiden turvaamista työtaistelun aikana voidaan edellyttää. Ehdotuksen on tarkoitus olla sopusoinnussa ILO:n yleissopimusten numero 87 ja 98 tulkintakäytännön ja periaatteiden kanssa. Luonnoksessa kuvatun (s. 28) mukaan muun muassa

terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä palveluita on pidetty yleissopimuksessa 87 tarkoitettuina olennaisina palveluina (sanan suppeassa merkityksessä), joihin liittyen yleistä lakko-oikeutta voidaan rajoittaa. Satamia ja liikennettä yleensä ei ole pidetty olennaisina palveluina tässä mielessä. Esityksessä välttämättömillä palveluilla tarkoitettaisiin siten laajempaa joukkoa kuin mitä ILO:n tulkintakäytännössä on pidetty olennaisina palveluina. Esityksen jatkovalmistelussa tulee varmistua, että ehdotus on ILO:n yleissopimusten mukainen.

Pykälän 3 momentin kirjoitusasu on syytä muuttaa myös siltä osin kuin siinä puhutaan palvelujen ”turvaamisesta”. Myötätuntotyötaistelun toimeenpanijana tyypillisesti on ammattiliitto, joka ei ole vastuussa kyseisistä palveluista tai toiminnoista eikä sillä voi olla vastuuta niiden turvaamisesta. Säännöksen tarkoitusta vastannee paremmin esimerkiksi muotoilu, jonka mukaan myötätuntotyötaistelun toimeenpanijan on omien toimiensa osalta varmistettava, että työtaistelu ei vaaranna yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien palveluiden tai toimintojen jatkumista.

8 b § [Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Luonnoksen mukaan 8 b §:n 1 momentissa säädettäisiin, että lain 8 §:ssä tarkoitettun työrauhavelvollisuuden vallitessa toimeenpantava työnseisaus, jonka tarkoituksena on vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon, ei saa jatkua enää sen jälkeen, kun on kulunut 24 tuntia työnseisauksen aloittamisesta. Pykälän 2 momentin mukaan muut poliittiset työtaistelutoimet kuin työnseisaus saavat kestää enintään kaksi viikkoa. Pykälän 3 momentin mukaan poliittista työtaistelua ei saa toimeenpanna uudestaan samaan asiaan vaikuttamiseksi.

Esitysluonnoksen mukaan ehdotuksen tarkoituksena on rajoittaa poliittisten työnseisausten enimmäiskestoa yhteiskunnan toimintaedellytysten turvaamiseksi sekä sivullisille aiheutuvien kohtuuttomien vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi. Perusteluiden mukaan poliittisella työtaistelulla tarkoitettaisiin työtaistelua, jonka tavoitteena on vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon. Merkitystä ei olisi sillä, minkälaiseen poliittiseen kysymykseen työtaistelulla halutaan vaikuttaa. Tavanomaisesti ammattiliiton järjestämällä poliittisella työtaistelulla pyritään vaikuttamaan sellaiseen poliittiseen päätöksentekoon, joka liittyy esimerkiksi työntekijöiden taloudelliseen tai sosiaaliseen asemaan.

Esitysluonnoksen mukaan (s. 39) ILO:n valvontakäytännössä on erotettu puhtaasti poliittiset työtaistelut, jotka eivät kuulu lakko-oikeuden suojan piiriin, ja sellaiset joko suoraan tai välillisesti työntekijöiden etuja koskevat poliittisluonteiset työtaistelut, jotka saavat suojaa. ILO:n yleissopimusten numero 87 ja 98 tulkintakäytännön perusteella suojaa saavat sellaiset poliittisluonteiset lakot, jotka koskevat työntekijöiden taloudellisten ja sosiaalisten etujen puolustamista ja edistämistä taikka ammatillisia asioita. Yleensä poliittiset lakot liittyvät nimenomaan työntekijöiden taloudellisiin tai sosiaalisiin etuihin tai ammatillisiin asioihin, jolloin ne saavat suojaa ILO:n tulkintakäytännön perusteella. Niihin tulisi soveltaa yleisiä lakko-oikeuden rajoittamisen edellytyksiä.

Esitysluonnoksen mukaan (s. 40) ILO:n valvontakäytännössä lähtökohtana on se, että lakkojen kestolle ei tulisi asettaa aikarajaa. Jäsenmailla on poliittisten lakkojen käytön rajoittamisessa liikkumavaraa, jos ammatillisiin syihin liittyviä lakkoja ei rajoiteta kokonaan ja ammattiyhdistysjärjestöjen tai työnantajajärjestöjen rauhanomaiset mielenilmaukset sallitaan. Poliittisissa lakoissa tai työsuoluissa tarkoituksena ei ole vaikuttaa työehtosopimuksen solmimiseen

taikka neuvotteluihin, siten jäsenvaltioiden liikkumavara sääntelyssä on laajempi. Sääntelyssä voidaan ottaa huomioon Suomen työmarkkinaolosuhteet ja käytännöt.

Luonnoksen 8 b §:ssä ei tehtäisi ILO:n valvontakäytäntöä vastaavaa erottelua puhtaasti poliittisten ja poliittisluontoisten työtaisteluiden välillä, vaan enimmäiskestoja koskeva säännös koskisi molempia. Edellä valvontakäytännöstä kuvatun perusteella liikkumavara puhtaiden poliittisten työtaisteluiden rajoittamisessa on suurempi kuin poliittisluonteisten osalta. Perustuslain osalta rajoituksia on arvioitu esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluissa, joissa on perusteltu muun muassa poliittisia työtaisteluita koskevien rajoitusten hyväksyttävyyttä. Luonnoksessa viitataan muun muassa työnantajan perusteltuun odotukseen luottaa työehtosopimuksen sitovuuteen, välttämättömien palveluiden turvaamiseen ja työmarkkinoiden vakauden ja häiriöttömyyden turvaamiseen.

Sananvapauden ja yleisesti kokoontumisvapauden näkökulmasta esitysluonnoksessa (jakso 9.5.2) todetaan, että voidaan arvioida olevan hyväksyttävät perusteet rajoittaa työntekijän osallistumista työajallaan sellaiseen ammattiliiton järjestämään poliittiseen työtaisteluun, joka ei kohdistu työntekijöiden taloudellista ja sosiaalista asemaa koskevaan politiikkaan (eli puhtaasti poliittiseen työtaisteluun) ja että tällaiseen politiikkaan vaikuttaminen ei kuulu ammattiyhdistysten ydintehtäviin. Poliittisluontoisten työtaisteluiden osalta esitysluonnoksessa ei esitetä vastaavaa yksityiskohtaista arviota, mutta säätämisyjärjestysperusteluiden jaksossa 9.5.2.1 oikeasuhtaisuuden osalta viitataan muun muassa poliittisten työtaisteluiden mahdollisesti aiheuttamaan laajamittaiseen vahinkoon ja kohtuuttomiin vaikutuksiin ja katsotaan enimmäiskeston rajoituksen olevan oikeasuhtainen huomioiden rajoituksen taustalla olevat painavat yhteiskunnalliset intressit. Oikeasuhtaisuutta koskeva arvio jää varsin yleisluontoiseksi. Ottaen huomioon perustuslain rajoitusedellytyksiin kuuluvat oikeasuhtaisuus- ja välttämättömyyedellytys, sääntelyä ja sen oikeasuhtaisuudelle esitettyjä perusteluja tulisi vielä tarkastella erityisesti poliittisluontoisten työtaisteluiden osalta.

Ehdotetun sääntelyn tarkkarajaisuuden ja oikeasuhtaisuuden kannalta merkittävä kysymys on myös se, mitä tarkoitetaan 3 momentissa mainitulla ”samalla asialla”. Perusteluiden mukaan arvio kiinnitettäisiin muun muassa asioiden ajalliseen etäisyyteen: ”Vastaavasti pidempi aikaväli poliittisten työtaisteluiden välillä ja työtaistelutoimen ajallinen yhteys uuden poliittisen päätöksen tekemiseen osoittaisivat sitä, ettei kyse olisi kielletystä toistamisesta. Kyse olisi kuitenkin aina kunkin tapauksen yksittäispiirteiden perusteella tehtävästä kokonaisharkinnasta.” Ottaen huomioon varsinkin se, että 8 b §:n kieltoon liittyy sanktion uhka, kiellon tulkinta ei voine riippua kokonaisharkinnasta. Säännöksen täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta tulisi parantaa siten, että kielletty toiminta on selvemmin säännöksestä luettavissa.

Ehdotettu sääntely voi johtaa siihen, että tiettyyn poliittiseen hankkeeseen voidaan kohdistaa poliittisia työtaistelutoimia vain yhden kerran, vaikka hanke eri vaiheineen kestää pitkään, mahdollisesti jopa vuosia. Kielto koskisi myös sellaisia tilanteita, jossa protesti kohdistuu hyvin poikkeuksellisiin julkisen vallan toimiin, äärimmillään esimerkiksi selviin ihmisoikeusloukkauksiin. Jatkovalmistelussa sääntelyä on syytä arvioida vielä oikeasuhtaisuus- ja välttämättömyyedellytysten kannalta muun muassa tämänkaltaisten soveltamistilanteiden näkökulmasta. Esitysluonnoksen mukaan (s. 91) Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen käytäntö osoittaa, että valtion harkintamarginaali on korostetun kapea asetettaessa sananvapauden rajoituksia, jotka koskevat poliittisia mielenilmauksia ja yleisiä asioita koskevaa keskustelua ja että poliittiset mielenilmaukset nauttivat tavallista vahvempaa sananvapauden suojaa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen 11 artiklan 2 kohtaan sisältyvä kriteeri, jonka mukaan rajoitusten on oltava

välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa. On arvioitava, voidaanko sääntelyn tavoitteita pitää riittävän painavina rajoitusten perustelemiseksi myös tällaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

9 § [Hyvityssakko]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

10 § [Hyvityssakkoon tuomitseminen]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lakiin lisättävät otsikoinnit

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

7 § Ilmoitus työnseisauksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 a § Myötätuntotyötaistelun rajoitukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ehdotusta koskevat soveltuvin osin samat huomiot kuin edellä on esitetty työehtosopimuslain 8 a §:stä.

Säännösehdotuksen 1 momenttiin sisältyy kaksoisnegaatio, joka tekee säännöksestä vaikeasti ymmärrettävän. Luettavuus voisi parantua, jos säännöksen loppuosa kirjoitetaan muodossa ”jos tuettavan työtaistelun tavoitteena on muu kuin työehtosopimuksen solmiminen”.

8 b § Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ehdotusta koskevat soveltuvin osin samat huomiot kuin edellä on esitetty työehtosopimuslain 8 b §:stä.

Esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluissa ei ole erikseen perusteltu, miksi poliittisten työtaisteluiden rajoittaminen ehdotetulla tavalla olisi oikeasuhtaista ja välttämätöntä myös työrauhan ulkopuolella. Kun osapuolten välillä ei ole työehtosopimusta, esityksen perusteena olevan intressin painoarvo pitää voida katsoa entistä painavammaksi, jotta perusoikeusrajoitus on oikeasuhtainen. Erityisesti näin on suhteessa poliittisluontoisiin työtaisteluihin, jotka on ILO:n valvontakäytännössä rinnastettu tavanomaisiin työtaisteluihin.

8 c § Työtaisteluoikeus virkasuhteessa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 a § Hyvitys

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esityksen perustelujen mukaan säännöksen tarkoituksena olisi antaa lainvastaisen työtaistelun kohteeksi joutuneelle työnantajalle tai työntekijälle oikeus vaatia yleisessä tuomioistuimessa kanteella hyvitystä tällaisen työtaistelutoimen toimeenpanevalta työntekijäyhdistykseltä tai työnantajalta. Hyvityksen määrä olisi vähintään 10 000 euroa ja enintään 150 000 euroa. Ehdotetun säännöksen mallina on ilmeisesti käytetty osittain työehtosopimuslain 9 ja 10 §:n ja osittain yhteistoimintalain 44 §:n säännöksiä. Oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annettussa laissa on prosessuaalisia säännöksiä, jotka eroavat yleisessä tuomioistuimessa käsiteltäviin riita-asioihin sovellettavista säännöksistä. Ehdotettu pykälä on sen vuoksi epäselvä erityisesti siltä osin, kuin siinä on käytetty työehtosopimuslain 10 §:n sanamuotoja ja käsitteitä (kuten ”asianosainen, jonka vaatimuksesta tuomio on annettu”, ”vahinkoa kärsinyt”, ”hyvitysmäärään oikeutettu asianosainen”). Pykälän tarkoitusta ja sanamuotoa on jatkovalmistelussa selvennettävä.

18 b § Hyvityksen rahamäärän tarkistaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

3 luvun 6 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ehdotuksen mukaan työntekijä olisi velvollinen maksamaan työnantajalle hyvitystä, jos hän jatkaa tuomioistuimen laittomaksi julistamaa työnseisausta vielä senkin jälkeen, kun hän on saanut työnantajaltaan tiedon tuomiosta. Esitysluonnoksen perusteluista jää epäselväksi, onko säännös tarkoitettu koskemaan myös tuomiota, jonka yleinen tuomioistuin on antanut ehdotetun työriitalain 8 a tai 8 b §:n perusteella. Toisin kuin työtuomioistuimen tuomio, tällainen tuomio ei ole välittömästi lainvoimainen. Ehdotusta on syytä selkiyttää tältä osin ja arvioida, voidaanko hyvitysvelvollisuus

perustaa tuomioon, joka ei ole lainvoimainen. Mikäli tarkoitus on, että tuomion ei tarvitse olla lainvoimainen, tämä pitäisi erikseen todeta ja perustella säännöksen perusteluissa.

4 luvun 9 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Vastaavat huomiot kuin työsopimuslain osalta.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Vainio Niklas
Oikeusministeriö